

๑. มันเทศ/มันเทศญี่ปุ่น

๒. ปริมาณการใช้น้ำ ๗๕๐ ลบ.ม./ไร่/ฤดูกาล

๓. อายุเก็บเกี่ยว เมื่ออายุประมาณ ๙๐-๑๕๐ วันหลังปลูก

๔. เงื่อนไขการดำเนินงาน

๑) ต้องมีตลาดรองรับ

๒) ต้องใช้แรงงานในครัวเรือน

๓) ต้องมีแหล่งน้ำที่สามารถใช้เพาะปลูกได้ตลอดฤดูกาล

๕. วิธีการผลิต/การเกษตรกรรม

๕.๑ การเตรียมดิน โดยไถตะตากดินไว้ ๑๐-๒๐ วัน เพื่อกำจัดเชื้อโรค แมลงและวัชพืชต่างๆ แล้วจึงไถพรวน ๑-๒ ครั้งให้ดินร่วนซุย ยกร่องปลูกมันเทศเป็นรูปสามเหลี่ยม โดยสันร่องสูงประมาณ ๕๐ เซนติเมตร ระยะห่างร่องประมาณ ๘๐-๑๐๐ เซนติเมตร การปลูกมันเทศใช้ระยะปลูก ๓๐x๑๐๐ เซนติเมตร สามารถปลูกได้หลายวิธี คือ ๑. การเพาะเมล็ด โดยนำเมล็ดมาเพาะเป็นต้นกล้าแล้วจึงย้ายปลูกลงแปลง วิธีนี้เหมาะสำหรับนักปรับปรุงพันธุ์ เนื่องจากมักกลายพันธุ์ ๒. ใช้ลำต้นหรือเถา ตัดเป็นท่อนๆ แล้วนำไปปลูกบนแปลง วิธีนี้เกษตรกรนิยมมากที่สุด ๓. การเพาะชำหัว คัดเลือกหัวมันเทศที่สมบูรณ์ปราศจากโรคแมลง เพาะในกระบะทรายรดน้ำให้ชุ่มทุกวัน ประมาณ ๑๕ วัน มันเทศจะแตกหน่อ ยาวประมาณ ๒๕-๓๐ เซนติเมตร หัวละ ๑๐ ยอด ใช้มีดตัดแยกไปปลูกบนแปลงต่อไป ๔. การปักชำ คัดเลือกเถาที่อวบสมบูรณ์ปราศจากโรคและแมลง ตัดเป็นท่อนๆ ละ ๑ ข้อ นำไปปักชำในกระบะทราย ประมาณ ๗-๑๐ วัน มันเทศจะแตกยอดและรากใหม่ นำไปปลูกบนแปลง เป็นวิธีขยายพันธุ์ที่เหมาะสมสำหรับผู้ที่มีพันธุ์จำกัด

วิธีที่เกษตรกรนิยมมากที่สุดสำหรับมันเทศ ได้แก่ การใช้ลำต้นหรือเถา โดยนำเถามันเทศอายุประมาณ ๒ เดือนที่เลื้อยไปตามดินมาตัดเป็นท่อนๆ ยาวท่อนละ ๒๕-๔๐ เซนติเมตร แล้วนำไปปลูกบนแปลงที่เตรียมไว้ การปลูกข่อมหลังปลูกมันเทศ ๑๕ วันแล้ว หลุมไถยังไม่แตกยอดควรทำการปลูกข่อมให้เต็ม

ในกรณีมันเทศญี่ปุ่น เนื่องจากท่อนพันธุ์มันเทศญี่ปุ่นมีราคาสูง จึงควรใช้วิธีขยายพันธุ์ โดยการปักชำก่อน โดยการคัดเลือกเถาที่อวบสมบูรณ์ปราศจากโรคและแมลง ตัดเป็นท่อนๆ ละ ๑ ข้อ นำไปปักชำในกระบะทราย ประมาณ ๗-๑๐ วัน มันเทศจะแตกยอดและรากใหม่ นำไปปลูกบนแปลง

๕.๒ การให้น้ำ มันเทศมีความต้องการน้ำช่วง ๓๐ วันแรกจากเริ่มปลูก จากนั้นพืชตั้งตัวได้ จะทนต่อการขาดน้ำได้ดี หลัง ๓๐ วันแรกจะให้น้ำต่ออีกเดือนละ ๒-๓ ครั้งตามสภาพอากาศ และลดปริมาณการให้น้ำลงก่อนเก็บเกี่ยว ประมาณ ๒-๓ สัปดาห์

๕.๓ การใส่ปุ๋ย ควรใส่ปุ๋ยคอกรองพื้นตอนเตรียมดินก่อนปลูก และปุ๋ยสูตร ๑๓-๑๓-๒๑ อัตรา ๘๐-๑๐๐ กก./ไร่ โดยแบ่งใส่ ๒ ครั้ง ครั้งแรกใส่รองกันหลุมก่อนปลูก ครั้งที่ ๒ ใส่หลังปลูกแล้ว ๔๕ วัน สำหรับการปลูกมันเทศในช่วงฤดูแล้ง ควรใส่ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๖๐ กก./ไร่ การพูนโคน เมื่อมันเทศมีอายุ ๔๕ วันควรพูนโคนพร้อมกำจัดวัชพืช เพื่อให้หัวเจริญ ขยายตัวใหญ่ขึ้น และลดการเข้าทำลายของด้วงงวงมันเทศด้วย เมื่อปลูกมันเทศไปแล้ว ๑-๒ เดือน ควรตลบเถามันเทศขึ้นหลังแปลงปลูก เพื่อป้องกันการงอกของรากใหม่ตามข้อของลำต้น ส่วนในฤดูหนาวหรือฤดูร้อนที่มีความชื้นน้อย ไม่ควรตลบเถามันเทศขึ้นหลังแปลงเพราะจะทำให้มันเทศชะงักการเจริญเติบโต แปลงปลูกจะแห้งสูญเสียความชื้นเร็ว

๕.๔ การเก็บเกี่ยว มันเทศจะเริ่มเก็บเกี่ยวได้เมื่ออายุประมาณ ๙๐-๑๕๐ วัน หลังจากปลูก ขึ้นกับพันธุ์และสภาพแวดล้อม

๖. ต้นทุนการผลิตและผลตอบแทน

	ต้นทุน/ปัจจัยการผลิต		ผลตอบแทน(บาท/หน่วย)
	ชนิด/จำนวน	ราคา	
ปีที่๑	ประมาณการคำนวณต้นทุนในพื้นที่ ๑ ไร่ -ค่าท่อนพันธุ์มันเทศ/มันเทศญี่ปุ่น -ค่าเตรียมดิน -ค่าปัจจัยการผลิต ๑)ปุ๋ยเคมี ๒)ปุ๋ยคอก ๓)สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช รวม มันเทศ/มันเทศญี่ปุ่น	๘๘๐/๑๐,๐๐๐* ๑,๘๐๐ ๙๐๐ ๕๐๐ ๑,๒๐๐ ๕,๒๘๐/๑๔,๔๐๐	ผลผลิตมันเทศ ๑,๕๐๐-๓,๕๐๐** กก.X ราคาขาย ๑๑*** บาท/กก. รวมรายได้ ประมาณ ๒๗,๕๐๐บาท ผลผลิตมันเทศญี่ปุ่น ๑,๕๐๐-๓,๕๐๐** กก. X ราคาขาย ๑๐๐-๑๒๐**** บาท/กก. รวม รายได้ประมาณ ๒๗๕,๐๐๐ บาท *ราคาท่อนพันธุ์มันเทศญี่ปุ่นฤดูแรก สามารถเก็บท่อนพันธุ์ใช้ในฤดูถัดไปได้ ** ปริมาณผลผลิตขึ้นอยู่กับ การดูแลรักษา *** ราคาโดยเฉลี่ยหน้าแปลงเกษตรกร ทั้งนี้ ราคาอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามปริมาณ ผลผลิตที่ออกสู่ตลาด ****ราคาเกษตรกรจำหน่ายเอง(ตลาด ท้องเที่ยว)ทั้งนี้ราคาอาจมีการเปลี่ยนแปลง ตามปริมาณผลผลิตที่ออกสู่ตลาด

๗. การตลาด

๑. รวมกลุ่มการผลิตให้มีคุณภาพ ปลอดภัย
๒. สามารถจำหน่ายในพื้นที่ และตลาดค้าส่ง
๓. มันเทศญี่ปุ่นสามารถจำหน่ายในแหล่งท่องเที่ยว และตลาด Modern trade

๘. การเพิ่มมูลค่าผลผลิต -

๙. แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

- ๙.๑ กลุ่มส่งเสริมพืชผักและเห็ด สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร โทร. ๐๒-๙๔๐-๖๑๐๖
- ๙.๒ สำนักงานเกษตรอำเภอในพื้นที่ สำนักงานเกษตรจังหวัดทุกจังหวัด